

בש"פ 1872/15 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 1872/15

לפני:

כבוד השופט נ' הנדל

העורר:

פלוני

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה על מעצר
עד תום ההליכים, מיום 05.03.2015 במ"ת
9666-11-14 (כב' השופט י' ליפשיץ)

תאריך הישיבה:

י"א ניסן תשע"ה (31.03.2015)

בשם העורר:

עו"ד עו"ד שמעון ליבשיץ ; עו"ד אולג פרגין

בשם המשיבה :

עו"ד נעימה חנאווי

החלטה

1. מונח לפני ערר על החלטת בית משפט מחוזי בחיפה במ"ת 9666-11-14, שעניינו מעצר העורר עד לסיום ההליכים המשפטיים נגדו. אומר כבר בפתח הדברים כי אכן מדובר בסוגיה מורכבת לה פנים לכאן ולכאן, ובה אף התקיימו שני דיונים.

שני הצדדים טענו בטוב טעם ובצורה עניינית.

החלטה זו, הגם שהיא מסיימת את הטיפול בערר, כוללת בחובה מרכיבים של החלטת ביניים. על רקע האמור, לא

ארחיב מעבר לנדרש בהכרעה זו.

2. כנגד העורר הוגש כתב אישום, המייחס לו ביצוע עבירת מין – מעשי סדום ומעשים מגונים במשפחה. המעשים נעשו במתלוננת, שהינה קטינה בת 10 (להלן: הקטינה), במקום מגורי העורר. מעובדות כתב האישום עולה כי הקטינה הייתה מבקרת בבית סבתה החורגת, שם התגורר העורר, בן כ-28, אחיו של אביה החורג של הקטינה. אין מחלוקת בין הצדדים כי התשתית העובדתית בכתב האישום הוכחה לכאורה, וקיימת עילת מעצר.

במהלך הדיון בבקשת המעצר עד תום ההליכים בבית משפט קמא, נדחה העניין לקבלת תסקיר מעצר. הוצעה על ידי הסניגור חלופה, לפיה אמו ואחיו של העורר ישמשו מפקחים במעצר בית מלא, בסיוע איזוק אלקטרוני. שירות המבחן דחה חלופה זו, בנימוק שמקום מעצר הבית אינו רחוק דיו ממקום מגורי הקטינה, ושקיימת מורכבות נוכח היחסים והדינמיקה המשפחתית, בהתחשב בכל המעורבים בפרשה. הסניגור הציע אף חלופה נוספת, בדמות שחרור העורר למוסד מתאים, אך הדבר לא צלח. נתון מרכזי נוסף היא חוות דעתה של וועדת אבחון של משרד הרווחה, אשר קבעה בין היתר שתפקודו השכלי הנוכחי של העורר מצוי בטווח הגבולי. הוא סובל מנזק מוחי בעקבות דלקת קרום המוח בגיל צעיר. מהחלטת בית משפט קמא עולה שמבחינת גילו השכלי, העורר פועל ברמה של ילד של 11.5, ויכולתו להבין נורמות חברתיות – מצויה ברמה של פיגור שכלי.

3. מצוות המחוקק היא לתור אחר חלופת מעצר שיש בה כדי להשיג את מטרת המעצר בדרך שפוגעת פחות בחירות הנאשם. הדברים נכונים ביתר שאת לגבי נאשם במצבו של העורר. בא כוח המדינה הגיש מסמך ממנו עולה ששירות בתי הסוהר מודעים למצבו של העורר, והצורך בטיפול ובפיקוח עקב מצבו. ועדיין, כאמור, יש לתור אחר חלופה באם תימצא זו. בהתאם, הצעתי לסניגור כי הדיון יידחה לתקופה קצרה, כדי שיוכל להציע חלופה ראויה יותר, וזאת כמובן מבלי להביע כל עמדה מראש.

בדיון שהתנהל היום הציע הסניגור חלופת תוספת פיקוח, בדמות שתי שכנות שאינן קרובות משפחה. זאת בנוסף לאם ולאח. עוד הציע הסניגור מעורבות של ארגון שמושיט יד ומסייע לנאשמים בעלי מוגבלויות. בא כוח המדינה הודיעה שלדעתה ישנו קושי בחלופה, מכיוון שהמרחק הגיאוגרפי מביתה של הקטינה לא השתנה בחלופה שהוצעה. לצד זאת אמרה כי אינה שוללת חלופה אחרת, באם זו תהיה מרוחקת דיה, ותכלול מפקחים ראויים.

4. לדעתי יש מקום לשקול את החלופה אשר הציע הסניגור. אבהיר את כוונתי: נכון לבחון את התוספת של שתי השכנות לצד האם והאח, הכל ביחד עם התנאי של פיקוח איזוק אלקטרוני. כדי להגביר את אפקטיביות המנגנון, מומלץ שעיקר מלאכת הפיקוח תוטל על כתפי שתי השכנות והאח. זאת כאשר האם תהיה יותר ברקע. התיק יוחזר לבית משפט המחוזי לשם דיון נוסף, שהרי החלופה החדשה לא הוצגה בפני הערכאה קמא, ושירות המבחן טרם אמר את דברו. ברם, היה ושירות המבחן יתרשם בחיוב מהמנגנון החדש, בדגש על הצבת גבולות לעורר שישמור על תנאי מעצר הבית – נראה שיש לשקול את העניין בכובד ראש. באשר למעורבותו של הארגון הסיוע בהשגחה על העורר, זהו עניין מקצועי שבשלב זה אותיר לשיקול דעתו של שירות המבחן. ברם, הדגש כאמור יושם על המנגנון שפורט לעיל.

5. סוף דבר, הנני מקבל את הערר באופן הבא:

א. התיק יוחזר לבית המשפט המחוזי, כדי לשקול את החלופה החדשה שתוצג על ידי הסנגוריה ביתר פירוט במהלך הדיון, בהמשך למתווה שנקבע לעיל.

ב. שירות המבחן יערוך תסקיר מעצר נוסף עד לתאריך 27.04.2015. לשם כך יצור הסניגור קשר עם שירות המבחן.

ג. בית המשפט המחוזי מתבקש לקבוע מועד לדיון עד לתאריך 30.04.2015.

ניתנה היום, י"א ניסן תשע"ה (31.03.2015).

ש ו פ ט
